

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.29.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 14602 Pana Posła Tadeusza Woźniaka, w sprawie niewliczania świadczenia wspierającego do dochodu przy ustalaniu odpłatności za usługi opiekuńcze, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Na wstępie pragnę zaznaczyć, że zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudności, którym nie są one w stanie sprostać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wyrażona w tym przepisie zasada subsydiarności oznacza, że pomoc społeczna wspiera osoby potrzebujące w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia ich podstawowych potrzeb. Instytucja ta stanowi zatem dopełnienie świadczeń prawnie zabezpieczonych przez inne systemy. Osoby ubiegające się o wsparcie z systemu pomocy społecznej powinny w pierwszej kolejności korzystać z uprawnień przysługujących im na podstawie innych przepisów oraz z własnych zasobów majątkowych (pieniężnych i niepieniężnych) i z własnych możliwości działania. Pomoc społeczna nie może zastępować innych podmiotów i instytucji, które w pierwszej kolejności zobowiązane są do wspierania osób potrzebujących, w realizacji ich zadań.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej uzależnione jest od wysokości dochodu. Zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku, a w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej pomniejszoną o:

- miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych i koszty uzyskania przychodu;
- składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach;
- kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

Wskazany akt stanowi, że uwzględniać należy wszystkie dochody niezależnie od ich źródła i wprowadza od tej zasady tylko nieliczne wyjątki. Art. 8 ust. 4 i 4a ustawy o pomocy społecznej zawiera katalog przychodów, które podlegają odliczeniu od dochodu. Trzeba podkreślić, że zarówno katalog obciążeń pomniejszających dochód, jak i przychodów odliczanych od dochodu jest zamknięty. Oznacza to, że każdy niewymieniony w nim rodzaj dochodu wliczany jest do dochodu osoby lub rodziny.

Odnosnie do kwestii odpłatności za usługi opiekuńcze należy wskazać, że organizowanie oraz świadczenie usług opiekuńczych, w miejscu zamieszkania, jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym, finansowanym z jej środków.

Władze jednostki samorządu terytorialnego same podejmują decyzję dotyczącą sposobu realizacji takiego zadania. Tym samym to ośrodek pomocy społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia. Kierownictwo Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej rekomenduje samorządom ustalanie kryteriów przyznawania pomocy w formie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych, a także wysokości odpłatności w sposób jak najlepszy dla społeczności i potrzeb lokalnych. Procentowa wysokość odpłatności do kosztu usługi dla osoby samotnie gospodarującej oraz osoby w rodzinie ustalana jest według kryterium dochodowego określonego przepisami ustawy o pomocy społecznej.

Ustawa o pomocy społecznej ustanawia generalną zasadę, zgodnie z którą wydatki na usługi, pomoc rzeczową, zasiłki na ekonomiczne usamodzielnienie, zasiłki okresowe i zasiłki celowe przyznane pod warunkiem zwrotu podlegają zwrotowi w części lub w całości, jeżeli dochód na osobę w rodzinie w przypadku osoby zobowiązanej do zwrotu przekracza kwotę kryterium dochodowego (art. 96 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej). Jeśli dana osoba nie przekroczy kryterium dochodowego wynoszącego 823 zł na osobę w rodzinie, nie ponosi odpłatności. Dla osoby samotnie gospodarującej kwota kryterium wynosi 1010 zł. W przypadku przekroczenia wskazanych progów osoba korzystająca ze wsparcia ponosi za nie częściową odpłatność – tym większą, im większe było to przekroczenie (aż do 100% ceny danej usługi).

Informuję, że minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego przygotował, zgodnie z art. 69 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym, przegląd stosowania przepisów tego aktu. Po zakończeniu prac przegląd wraz z rekomendacjami przekazano do akceptacji Rady Ministrów, która przyjęła go 16 października 2025 r. Przyjęty przez Radę Ministrów przegląd zawiera rekomendacje dotyczące konieczności usprawnienia procedur wydawania decyzji o potrzebie wsparcia oraz podniesienia ich jakości.

Obecnie w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej trwają prace nad konkretnymi zmianami dotyczącymi ustalania poziomu potrzeby wsparcia i ustalania prawa do świadczenia wspierającego.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Katarzyna Nowakowska

Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/